

Výsledky cvičení: Stanovení osmotického a vodního potenciál

HRANIČNÍ PLAZMOLÝZA

Allium cepa

molární koncentrace (mol l^{-1})	0	0.1	0.2	0.3	0.4
opakování	% plazmolyzovaných buněk				
1		0%	0%	0%	0%
2				0%	10%
3	0	0	0	0	40
4	0	0	0	0	45
5	0	0	0	0	50
6					

Egeria densa=douška hustolistá

molární koncentrace (mol l^{-1})	0	0.1	0.2	0.3	0.4
opakování	% plazmolyzovaných buněk				
1		0%	0%	0%	6%
2				0%	9%
3	0	0	0	10	80
4	0	0	0	30	80
5	0	0	0	5	85

Pro každý rostlinný druh zvlášť vytvořte jeden XY graf (osa x - molární koncentrace inkubačního roztoku, osa y - procenta plazmolyzovaných buněk.)

V každém grafu typu "dávka-odpověď" (sigmoidní závislost, nikoli lineární!!!) odečtěte koncentraci osmotického potenciálu. Takto získané hodnoty molární koncentrace sacharozy dosaďte do rovnice pro výpočet osmotického potenciálu. Vypočtenou hodnotu osmotického potenciálu obou rostlinných druhů vyjádřete v MPa.

REFRAKTOMETRIE

Opakování 1: kalibrace (kontrola)	molární koncentrace sacharidy				
	0	0.1	0.2	0.3	0.4
	hmotnostní koncentrace sacharidy				
+ <i>Solanum tuberosum</i>	4.8	7.5	9.8	14.6	
	5	7.9	11.2	13.8	

Vytvořte jeden XY graf pro obě měření (osa x - molární koncentrace inkubačního roztoku, osa y - procenta plazmolyzovaných buněk nebo s pletivem lílku bramboru (2. řada dat).

Help: data přeskládejte (Kopírovat - Vložit jinak - hodnoty, transponovat) a graf vytvořte tak, jak ukazuje zadání (uvedený graf je pouze vzor). Graf je vytvořen pomocí programu Microsoft Excel.

V grafu proložte a) naměřenými kalibračními hodnotami přímku neprocházející počátkem; b) vlastní hodnoty získané výškou křivky. Odečtěte izotonickou koncentraci osmotika (průsečík přímky a křivky).

Takto získanou hodnotu dosaďte do rovnice pro výpočet osmotického potenciálu; měření probíhalo pod tlakem 0.4 MPa. Vypočtenou hodnotu osmotického potenciálu vyjádřete v MPa.

TLAKOVÁ METODA

Skupina A Skupina B Skupina C	- zalévaná	10 min vadnoucí listy				už v MPa
		Čerstvě odřízlé listy	1. list	2. list	1. list	
0.45		0.6				
0.4		0.6				
0.4		0.6				

Skupina A	- nezalévaná	0.44		0.49		
Skupina B		0.5		0.6		
Skupina C		0.5		0.6		
Průměrné hodnoty						

Převeďte získanou tlakovou hodnotu (v barech) na hodnotu vodního potenciálu (v MPa; pozor na značku!). Vypočtěte průměr z opakování pro listy muškátu s různým ovlivněním.

Závěrečné shrnující úkoly:

1. Porovnejte *Allium cepa*, *Elodea canadensis* a *Solanum tuberosum* z hlediska hodnot jejich osmotických potenciálů.
2. Diskutujte, zda jste metodou hraniční plazmolýzy a metodou refraktometrickou měřili vodní potenciál nebo pouze osmotický potenciál - tedy jednu z komponent vodního potenciálu.
3. Do jaké výšky rostliny (pouze hypotetická situace) by samotný vámi zjištěný osmotický potenciál schopen zabezpečit transport vody; jinými slovy, jakou výšku vodního sloupce by byl schopen vytlačit hodnotě vámi stanoveného osmotického potenciálu? (Uveďte na příkladu jedně, vámi vybrané hodnoty vodního potenciálu. Pozor na jednotky!)

[Potřebujete znát vztahy mezi tlakovými jednotkami? Pak bud' koukněte na web nebo klikněte přímo s námi!](#)

[Potřebujete znát vztah mezi tlakem a výškou vodního sloupce? Přečtěte si str. 6 ve skriptech! \(nutná znalost\)](#)

u rostlin

0.5	0.6	0.7	0.8
h buněk			
87%	15%	88%	98%
94%	69%		
50	95	80	100
60	95	90	100
60	90	90	100

0.5	0.6	0.7	0.8
h buněk			
100%	77%	100%	100%
73%	58%		
90	90	98	100
90	100	100	100
80	100	99	100

oku, osa y - naměřená data, tj. procenta

motika, v níž by bylo plazmolyzovaných 50 % buněk.
potenciálu; měření probíhalo při teplotě 21 °C.

sacharózy (mol l ⁻¹)			
0.5	0.6	0.7	0.8
sacharózy (%)			
18	21.5	24.8	26.7
17	18.8	19.7	22

centická koncentrace inkubačního roztoku bez (1. řada)

jde ilustrativní obrázek na následujícím listu ("ukázka

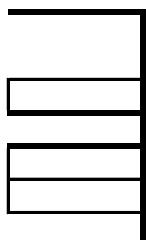
mi měřeními polynom 2. stupně, nebo přímku. Z grafu

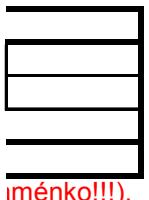
ří teplotě 21 °C.

GRAF

koncentrac kontrolní inkubační s

0.1	4.8	5
0.2	7.5	7.9
0.3	9.8	11.2
0.4	14.6	13.8
0.5	18	17
0.6	21.5	18.8
0.7	24.8	19.7
0.8	26.7	22

iménko!!!).

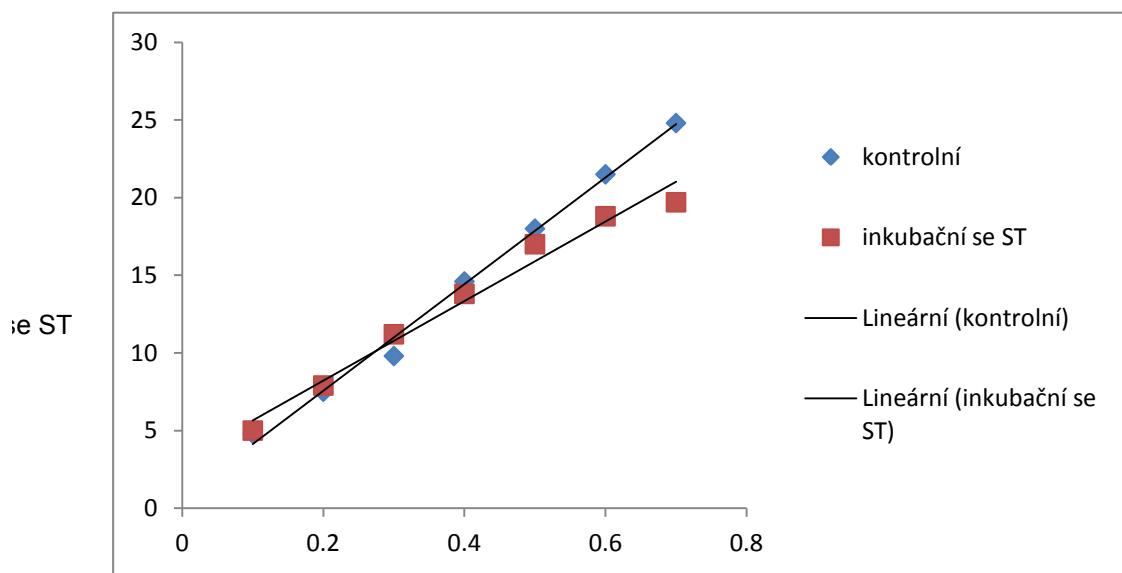
ostického potenciálu.

enciál rostlinných pletiv,

rostlinných pletiv byl
řít tlak rovný záporné
noty osmotického

em.

autentizace do IS)

molární koncentrace sacharózy (mol l-1)	kalibrační data	hmotnostní koncentrace sacharózy <i>Solanum tuberosum</i>
0		1,2
0,1		4,1
0,2		7,5
0,3		10,9
0,4		14,1
0,5		17,2
0,6		20,2
0,7		23,1
0,8		26,2
0		1,2
0,1		5
0,2		8
0,3		10,7
0,4		14,6
0,5		18,25
0,6		21
0,7		24,25
0,8		27,75
0		1,3
0,1		5
0,2		9
0,3		12
0,4		15,5
0,5		20
0,6		24,5
0,7		27
0,8		28
0		1,3
0,1		4
0,2		7,8
0,3		10,6
0,4		15
0,5		17,2
0,6		20,5
0,7		23
0,8		25,9

zy (%)
sum
1,3
4,2
6,9
9,8
12,5
14,6
18
18,9
20,8
1,3
6,5
8,25
10,5
13,75
16
19,25
21
24,5
1,4
5
8,5
12
15
18
21
23,5
26
1,5
4,3
6,9
9,6
12
14,2
18
19,1
21

